

DELAVSKA POLITIKA

Izhaja dvakrat tedensko, in sicer vsako sredo in vsako soboto.

Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica —
Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo.
Nefrankirana pisma se vobče ne sprejemajo. — Reklamacije se ne frankirajo.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene delavstva ter
nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. — Malih oglasov trgovskega zna-
čaja stane beseda Din 1.—. V oglasnem delu stane petitna enostolpna vrsta
Din 1.50. — Pri večjem številu objav popust. — Naročnina za Jugoslavijo znaša
mesečno Din 10.—, za inozemstvo mesečno Din 15.—, Čekovni račun št. 14.335.

Štev. 17

Maribor, sobota, dne 27. februarja 1937

Leto XII

Socialne naloge poznamo...

Država je družba državljanov vseh socialnih plasti. Državna uprava ima nalogo, da ureja socialne razmere državljanov pravično. To bi bila idealna, v velikem delu tudi povsod dosegljiva naloga vlad, čim niso zaščitnice gotovih plasti in njih privilegijev v državi. Vemo, da objektivnih vlad v socialnem oziru nimamo; vsekakor pa imajo delavci in vsi sloji, ki se jim ne deli socialna pravica pravično v družbi, stremeti po objektivnosti in se boriti zanjo. To je socialni ali razredni boj, ki je utemeljen v dejanskih razmerah, torej povsem naraven pojav.

Notranji minister je rekel, da vlada pozna socialne naloge. Verujemo, da jih pozna. Celotno vrsto aktualnih socialnih nalog je že povdarilo delavsko gibanje, ki so nujne. Sklicujmo se danes samo na zavarovanje za starost, onemoglost, vdove in sirote. Potreba tega zavarovanja ni nastala šele sedaj. Stara je že. Izdelan je sicer nekakšen načrt za to zavarovanje, ki nam ni znan podrobno. V tem načrtu je določena starostna meja za opravičenost do rente s 70. letom in najvišja renta je predvidena na okoli Din 300 mesečno. Država ne namerava k temu zavarovanju ničesar prispevati. Vsekakor pa je najbrže določena za prejemanje rent daljša karenca, tako, da bi nekaj let zavarovanje sploh ne prišlo do veljave, v celoti pa deloma šele po 20 ali 30 letih. Mjale rente pa bi ne odgovarjale niti sedanjim občinskim ubožnim podporam ter bi te rentnike zavračala vsaka javna korporacija, češ, vsaj je rentnik, čeprav prejema 50 ali 100 dinarjev rente na mesec.

Naloga države je, da uvede temeljiteje zavarovanje za starost.

Avstrijska vlada je že pred tridesetimi leti pripravljala starostno zavarovanje, kateremu bi vlada prispevala prva tri leta po 70 milijonov zlatih kron, pozneje pa po potrebi. Toda razmere so danes drugačne. Socialni položaj delavstva kritičnejši in bi zaradi tega država morala votirati večje zneske v ta namen, če hoče uvesti starostno zavarovanje vsaj za silo tako, kakor bi odgovarjalo najnujnejšim potrebam.

Toda pri nas računajo gospodarski krogi drugače. Zavarovanje zagovarjajo s tem, da država ne bo nič prispevala, pač pa bo zbrala vsako leto nekaj milijonov za razna dela.

Razumljivo je, da se mora glavna naloga, toda ta glavna naloga v tem pogledu ne pomeni mnogo, ker bo zavarovanje samo rabilo sredstva. Vrhutega je starostna doba 70 let očitno predolga, ker so delavci in drugi delovni sloji že okoli 60. leta za delo nesposobni ali vsaj manj porabni in jih podjetniki odslavljajo. Karenčno starost pa tudi sicer dočaka le malo delavcev. Tako slabo zavarovanje bi pač obremenilo delavstvo in podjetnike, malenkostno ugodnost pa nudilo le prav majhnemu delu delavstva.

Poznanje socialnih nalog danes ne zadostuje, marveč je treba te tudi realizirati v obliki in popolnosti, da res ustrezajo socialnim potrebam.

Dolgovni dravske banovine so znašali dne 31. decembra 1936 62,304.431 dinarjev.

Rudarji in plavžarji, volite rdeče!

Pošijite razredno zavedne zastopnike v upravo Bratovske skladnice

V nedeljo, dne 28. februarja bodo rudarji in plavžarji v vsej Sloveniji stopali na volišče, da odločijo, kako bo v prihodnjih treh letih sestavljena delegacija, ki bo imela nalogo zastopati njihove težnje, braniti njihove pravice in skrbeti za ohranitev ogroženega zavarovanja v samoupravni ustanovi bratovskih skladnic.

Proti listam razredno zavednega delavstva, ki jih je postavila »Zveza rudarjev Jugoslavije«, so nekaterniki, podpihovani od delavstvu nasprotnih struj in strank, postavili liste, na katerih je zbrana mešanica belih, plavih in zelenih.

Med tem, ko nekaterniki, ki se obežajo meščanskim političnim strankam za frak, cepijo delavske vrste in s tem slabe moč in vpliv bodoče delavske delegacije v bratovskih skladnicah, ki ji pripada itak samo polovično zastopstvo v upravah teh ustanov, so delodajalci, ki volijo enako število delegatov, složni in enotni.

Meščansko časopisje, ki dopoveduje delavstvu, da se mora tudi pri teh volitvah cepiti: na krščanske in bolj krščanske ter nacionalne, ne daje nobenih takih nasvetov delodajalcem. Za delodajalce ni merodajna ne vera, ne narodnost, ampak razredni interes.

Braniti svoj razredni interes v bratovskih skladnicah, je zato dolžnost tudi delavstva!

Odiranje konzumentov s strani kartelov

V naši državi je okoli petdeset kartelov, ki jih nihče dejansko ne kontrolira. Karteli snujejo svoje prodajne centrale, ki edine oddajajo blago trgovcem. Trgovci in konzumenti moreta kupiti blaga pri tovarnarju. Te prodajne centrale imajo obliko delniške družbe in tako pozanje prvi dobiček tovarna, ki mora biti

Nemčija snubi Avstrijo

Politika osi Rim—Berlin

Početkom tega tedna je obiskal avstrijsko vlado nemški zunanji minister dr. Neurath. Ob njegovem prihodu so avstrijski nacisti priredili pozdravno demonstracijo gostu avstrijske vlade. Neurath se je mudil na Dunaju dva dni. Komunikacije, ki so ga izdali o obisku uradno, ne govorijo o nobenem konkretnem vprašanju, kar bi značilo, da konferenca ni uspela.

Govora je pa bilo gotovo o Habsburžanih, ki naj bi se vrnili na avstrijski prestol, kar Nemčiji ne ugaja. Nemčija išče zvezo s srednjo Evropo in zato ponuja sklenitev posebne zavezniške pogodbe med Nemčijo, Italijo, Avstrijo in Madžarsko ter pozneje eventualno še Poljsko, ki pričinja uvajati svojevrsten avtoritativni režim.

Kaj pravi Davidović o demokraciji. Na beograjski konferenci demokratov je govoril o političnem položaju in rekel, »da demokracija živi v težkem položaju. Največje zlo in

Socialistično usmerjeno delavstvo je izbojevalo rudarsko in plavžarsko zavarovanje, ono ga je upravljalo pred vojno, ko je imelo v upravah bratovskih skladnic dvotretjinsko zastopstvo, dočim so delodajalci imeli samo eno tretjino delegatov. Iz neznatnih početkov je to zavarovanje pod upravo razredno zavednega delavstva postalo mogočna ustanova z 12 milijoni zlatih kron premoženja, ki ga je pa bivša Avstrija s svojimi vojnimi zakoni zagledala za vojno posojilo.

Socialistično usmerjeno delavstvo je v bratovskih skladnicah in s svojimi strokovnimi organizacijami po vojni nadaljevalo boj za ohranitev bratovskih skladnic, toda zadelo na gluha ušesa, na popolno nerazumevanje pri tistih, katerim je dopovedovalo, damora država, kot

Manifestacijsko zborovanje trboveljskih rudarjev

Za četrtek, dne 25. t. m. je bilo sklicano v Trbovljah v »Delavskem domu« zborovanje rudarjev za volitve v Bratovsko skladnico, ki pa se je pretvorilo v pravo manifestacijo razredno zavednega trboveljskega proletarijata. Že pred 4. uro je bila dvorana nabito polna, prenapolnjena tudi galerija okrog dvorane. Tako impozantnega zborovanja, na katerem so bili zbrani rudarji, delavske žene, stari sodruzi in mladina, že dolgo ni bilo.

dedič zapuščine stare Avstrije, prevzeti ne samo aktiva, ampak tudi pasiva in vrniti bratovskim skladnicam vsaj 100 milijonov dinarjev, za kolikor so bile bratovske skladnice oropane med vojno.

Odločitev rudarjev in plavžarjev ne bo težka:

Rudarji in plavžarji bodo oddali svoj glas za liste »Zveze rudarjev Jugoslavije« in »Saveza metalških radnika Jugoslavije«, ki sta naslednika tistih organizacij, katere so zavarovanje priborile, upravljale in po vojni v upravah bratovskih skladnic zastopale socialne interese delavskega razreda proti interesom versko in nacionalno brezbriznega, pač pa razredno opredeljenega kapitalizma in njegovih predstavnikov.

Rudarji in plavžarji, volite rdeče!

Na shodu so govorili ss. Klenovšek, Arh in Eržen.

Množica poslušalcev je živahno odobrvala izvajanja govornikov in manifestirala za zmago rdeče liste pri volitvah v Bratovsko skladnico.

V četrtek smo videli Trbovlje, takšne kakršne so v resnici in prepričani smo, da bomo v nedeljo, ko bodo prihajali volilni rezultati, lahko rekli:

Da, to so Trbovlje, rdeče in zmagovite!

Tam ni demokracije

Hrvaški fašizem ima na vesti umor socialistov v Belišču

Fašist Hrs-ovec je zaklal v Belišču, kakor smo poročali, sodruha Franjo Vančina ob volitvah delavskih zaupnikov. Demolirala je topla tudi tamkajšnji delavski dom, ki je kulturno središče tamkajšnjih socialistov. Pokojni sodrug Vančina je bil pokopan dne 16. t. m. popoldne ob veliki udeležbi delavskih množic. Pokojnik je bil 43 let star ter zapušča ženo in štiri otroke.

Kdo nosi odgovornost, moralno odgovornost za atmosfero, v kateri se z uboji operira proti socialističnim delavcem. Kdo je moralno kriv tega barbarizma? Po vsem kulturnem svetu priznavajo, da so socialistični delavci najkonstruktivnejši družabni element, ki se idealno in kulturno bori za svoje cilje. Samo fašisti so proti socialistom nepomirljivi, samo fašisti zmerejo moralne sile, da s silo in terorjem razbijajo socialistično delavsko gibanje.

Ni mogoče verovati v demokracijo njih, ki se na ta način bore proti socializmu in socializmu.

Socializem ni izdajstvo, socializem je najvzvišenejša oblika patriotizma in ljudske zavesti.

Nikdo z one strani, ki tako nastopajo proti razrednemu delavskemu gibanju, ne more odvrniti odgovornosti za zločin v Belišču od sebe!

največja nevarnost pa so prav lažnivi demokrati in pred njimi je treba ščititi demokracijo. S tem je mislil Davidović vse one elemente, ki mnogo govore o demokraciji in delajo

očitno proti njej iz taktičnih ali osebnih razlogov ali pa tudi iz ideoloških. Tudi take elemente imamo.

Uspehi vladinih čet po krvavih bojih

Ob reki Jarami so vladine čete napredovale po hudih bojih in so jugozapadno od Madrida zavzele vas Maranoz, ki tvori važno postojanko v boju za cesto Madrid—Valencija.

Boji so divjali tudi v onem delu vseučiliške četrti, ki jo imajo zasedeno nacionalisti.

V ostalem pred Madridom ni večjih akcij.

Hudi boji in napredovajne vladinih čet v okolici Ovieda.

V odseku biskajske fronte pri Oviedu se bijejo krvavi boji; vladine čete so zasedle večji del mesta in raztegnile svojo akcijo tudi na okolico proti mestu Grado.

Konferenca socialistične internacionale

Dne 11. marca se bo vršila v Londonu konferenca socialistične internacionale, pri kateri bo sodelovala tudi angleška delavska stranka.

Ob tej priliki priredi delavstvo veliko manifestacijo za Španijo.

Napredovanje vladinih čet na jugu.

Na južnem bojišču pri Cordobi so vladine čete zavzele več vasi in prepodile sovražnika.

Radikalni in socialistični poslanci v Španiji

Najenergичneje zavračajo širitelje laži

Radikalni in socialistični poslanci francoski so se vrnili iz Katalonije domov. Kakor je itak znano, je poročal reakcionarni pariški tisk nedavno, češ, da se poslanci, ki so se vrnili iz Španije, izražajo jako nepovoljno o vladi ljudske fronte.

Ta »poročila« so pa gola izmišljena laž.

Zlasti je vznejevoljen poslanec Gajman zaradi izjav, ki mu jih je podtaknil »Intransigent«. Sicer je urednik tega lista pred pričami priznal, da so bile navedene »informacije« lažnjive.

Delegacija francoskih parlamentarcev enodušno izjavlja, da je našla deželo v najpopolnejšem redu in miru, zlasti pa mesto Barcelono.

Delegacija je obiskala nekaj ustanov, ki jih je ustanovila katalonska

Nacistični načrt, obkoliti Madrid z jugozapada, se ni posrečil, kakor se ni posrečil direktni napad na mesto, ki ga je ukazal Franco v početku novembra.

vlada zaradi organizacije narodne obrambe. Odnegli so s seboj globok utis naporih in volji do akcije, s katero je prežet katalonski narod v svoji borbi za svobodo in neodvisnost.

V teku obiskov tovarnen, ki so bili izvršeni v popolni svobodi in po želji delegacije, francoski parlamentarci konstatirajo, da se gospodarska organizacija, ki je nastala po revoluciji, utrjuje in razvija v pravcu urejenega in metodičnega dela.

Iz razgovora s predsednikom Companysom je dobila delegacija najgloblji utis o zvestobi katalonskega naroda do Francije.

Ta dementi so podpisali vsi člani parlamentarne delegacije v Kataloniji.

gar pokrovitelj v Splitu je bil dr. Angjelinović. Delavska zbornica v Splitu se nahaja v rokah jugofašistov. Tetka »fronta« ne ve, kako je bilo l. 1933, ker je takrat še niti na svetu ni bilo. Bomo videli, ali bo svojo laž popravila.

Čehoslovaški socialni demokrat v Londonu. Na Angleško so povabili parlamentarci s. Vecha Jakscha, ki je poslanec. Povabili so ga, da predava posebnemu parlamentarnemu odboru o položaju na Čehoslovaškem. Govoril je o manjšinskem, političnem in gospodarskem problemu. Poudaril je, da se z narodnimi manjšinami ne ravna v nobeni državi tako liberalno kakor v čehoslovaški republiki.

Nova sodna praksa v Nemčiji. Na veda ... Oblasti so zadržitega odredile, da so »veleizdajniški« procesi tajni ter da se o njih ne poroča. Tako je bil kovinar Eggert dne 15. februarja v Berlinu usmrčen, ker je širil »veleizdajne« letake. Obsojen je bil že 25. avgusta 1936 v tajni razpravi in tajno usmrčen. Po privatnih poizvedbah »Unije za pravico in svobodo« v Pragi, za obsodbo ni bilo povoda. Na isti način je bilo še pet drugih delavcev obsojenih na smrt ter več inteligentov.

Nemški fašizem nas bo spravil še ob Miklavža. »Westdeutscher Beobachter« je objavil pismo neke 9-letne šolske učenke, ki, prekvašena z duhom nemškega fašizma, tako-le piše o sv. pismu in katoliških svetnikih:

»Dragi gospod urednik! Tudi meni se ne dopade stari testament. Iz njega zvezo samo o Mojzezu, Izaku, Jakobu, Jožetu in njegovih bratih, ki so bili vsi sami Jevreji. Jevreji pa so hudici. Zelo sem vesela, da se tega ni treba več učiti. V moji čitanki za 4. razred je na str. 110 pesem o sv. Miklavžu. V časopisih pa čitam, da bo sv. Miklavž prišel iz Moskve, kjer ga slave kot svetnika. Rada bi vedela ali kaj takega spada v čitanke. Kajti iz Moskve prihajajo samo jevrejski ubijalci, ki sedaj ubijajo ljudi v Španiji. Heil Hitler! Marija ...«

Ako »Slovenec« osvoji tezo nemškega fašizma, da ima sv. Miklavž svoje zatočišče v Moskvi, od koder potem prihaja k nam, smo lansko leto zadnjič imeli Miklavža, enako kot zažorski sodruzi.

Dvoboj s topovi. Soc. dem. poslanec Payer je v madžarskem parlamentu napravil medklic, s katerim se je čutil žaljenega policijski uradnik Czoka. Czoka je povabil Payerja na dvoboj. Ta pa mu je odgovoril, da dvoboj ni prav nič krščanski in bi Czoka kot pripadnik sedanjega režima to moral vedeti. Vendar pa, če se že hoče dvobojevati, potem je kot bivši artiljerist samo za dvoboj s topovi. Czok naj torej preskrbi topove, na se bova dvobojevala.

Delavsko kmečka hranilnica in posojilnica r. z. o. z. v Trziču

sklicuje svoj redni občni zbor dne 14. marca 1937 ob 10. uri v prostorih Zadržnega doma v Trziču.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo blagajnika.
4. Poročilo revizorjev.
5. Določitev načrta za bodoče leto.
6. Razno o gospodarstvu.

Za polnoštevilno udeležbo prosi

Načelstvo.

Rumunska reakcija se razburja

radi knjige, ki je odkrila resnico o

Čehoslovaški poslanik Jan Šeba v Bukarešti je napisal knjigo, v kateri opisuje politiko Male antante z ozirom na Sovjetsko Rusijo. Ta knjiga je izzvala v Rumuniji med reakcijo precejšnje razburjenje, češ, da njena vsebina žali dostojanstvo rumunskega naroda.

Mala antanta je sklenila na bratislavski konferenci, da članice lahko sklepajo pogodbe z drugimi državami po svoji potrebi, ker to koristi celoti. Rumunija in Jugoslavija odklanjata tesnejše odnose z Rusijo. V Rumuniji je celo široko razpletena med nacionalisti agitacija za Hitlerja, dasi Balkan od te strani ne more pričakovati gospodarskih koristi.

Poslanik Šeba je v svoji knjigi poudaril, da so gospodarske zveze Male antante z Rusijo potrebne in kori-

fašističnih spletkah na Balkanu.

stne. Poslanik Šeba je namreč predvsem gospodarstvenik.

Lekcija, ki je podobna očitku, je povzročila premestitev poslanika iz Bukarešte.

Na vsa ta vznemirjenja pa je rumunjski zunanji minister Antonescu izjavil v senatu, da Rumunija ne namerava rušiti Male antante, Balkanske zveze in tudi ne dobrih odnosov s Francijo in Anglijo.

Iz razvoja konflikta smemo sklepati, da so najhujše trzavice za nami v tem vprašanju, ter da takozvanih pregrupacij, o katerih se zadnji dve leti tako rado šušlja, še ne bo.

Pripomniti moramo še, da knjiga ni imela namena rušiti Male antante in Balkanske zveze, pač pa so jo hotele izrabiti v ta namen tuje sile, kakor konstatira tudi »Neue Züricher Zeitung« v svojem uvodniku te dni.

Vlada proti fašistom v Rumuniji

Ministrski predsednik Tatarescu se je odločil za strogo izjemne mere proti fašistom, čijih kader tvori pohajkujoča inteligenca. Nedavno so ti fašisti priredili svečan demonstrativen pogreb dvema svojima članoma, ki sta padla na strani generala Franca v Španiji. Pogreba so se udeležili tudi diplomatski predstav-

niki Nemčije in Italije. Vsled te demonstracije je zahteval Tatarescu odpoklic prizadetih diplomatskih predstavnikov. Zadeva pa se je potem poravnala na ta način, da sta Berlin in Rim izjavila, da so se njihni predstavniki udeležili pogreba samo iz pietete do umrlih, ne pa iz političnih razlogov.

V Abesiniji je še vojna

Šele sedaj poročajo iz Abesinije, da je tam še abesinska vlada in da se vrše boji med Italijani in Abesinci. Anglija smatra Selasia še vedno za vladarja in ga je povabila h kronski slavnosti, katere se pa Italija zaradi tega ne udeleži. — Ob zadnjem atentatu so Italijani zaprli 2000 domači-

nov in vse postrelili, ki so pri njih ali doma našli orožje. Ob jezerih so v bitki premagali večje abesinske čete ter postrelili vse odličnike uporniške vodje. Zato je tudi razumljivo, zakaj pošilja Italija nove čete v Abesinijo.

Kurt Tucholsky:

Domisleki z vseh strani

Če poznaš nekoč že pet dni in mu rečeš: »Vi imate tak in tak značaj — torej boste doživeli tako in tako usodo«; tedaj tega ne verjame.

Če mu pa prerokuješ iste stvari iz dlani: potem verjame.

Če hočeš koga pravično oceniti, se zmerom samo vprašaj: »Bi ga maral za šefa—?«

Švedski risar Albert Engstrom je dejal o nekem svojem liku: Tako je škilil, da je ob sredah obe nedelji hkrati videl.

Nemčija je anatomično čudo. Piše z levico, dela pa z desnico.

Zaradi slabega vremena se je nemška revolucija izvršila v glasbi.

Nameščenec živi od svoje pičle plače, kakor tudi od neomajnega prepričanja, da bi obratovanje brez nje-ga obstalo.

Hudi socialni kritiki so v svojih ne-domovinah zelo priljubljeni, da le niso boljševiski. Sicer pa je Nemcu všeč, če Američan ameriško kulturo razbija; zmerom smo se zelo zanimali za svobodo drugih.

Bralcu je lahko: on si lahko izbira svoje pisatelje.

Angleščina je preprost, a težak jezik. Sestoji iz samih tujk, ki se napačno izgovarjajo.

Mnogi kritiki imajo doma tako grde žene. In zaradi tega imajo mnoge igralke tako visoke plače.

Obiskal je vsako premijero — ne iz ljubezni do umetnosti, ampak zato, da je lahko prvi rekel: Ne.

O ljubosumnosti: Rekel sem Germaini: »Nocoj sem sanjal o tebi — ampak kako! Ona je namrgodila čelo: »Alors tu m as trompee avec moi!« je rekla. (»Torej si me prevaril z menoj!«)

Nosil je svoje srce na dlani. In ni

odnehal, dokler mu ni zobala z dlani.

Katoličan in Žid sta se pogovarjala o verskih vprašanjih.

»Nečesa pa le ne morem razumeti,« je dejal katoličan. »Kako moreš kot izobraženec verjeti, da so šli Židje skozi Rdeče morje?«

»Mogoče imate prav,« je dejal Žid. »A kako more kdo verjeti, da je ... od smrti vstal?«

»To je kaj drugega,« je rekel katoličan. »To je res.«

(Poslovenil Mile Klopčič.)

Spor v ameriških strokovnih organizacijah. Amerikanska zveza rudarjev je izključila predsednika zveze delavskih strokovnih organizacij Greena, ki je že 40 let v strokovnem gibanju, češ, da podpira politiko Roosevelta.

Iz naših krajev

Trbovlje

Dnevni kop na Dobrni je bil vsaj do nedavno trdnjava delavske nezavednosti. Mnogi delavci so bili pristaši JNS in so 5. maja volili Jevtiča. Za obratne zaupnike v II. rudarsko zadrugo so pred tremi leti izbrali tri plave. Delavci! Zelo poučljivo za vas bo, ako malo pogledate, komu so pripadli ti trije zaupniški mandati. Podjetje zaposluje dva strelska mojstra, eden izmed njih je zaupnik; podjetje zaposluje 8 lopatilovodij, eden med njimi je zaupnik; podjetje zaposluje 10 progovnih delavcev, en progovni delavec je zaupnik. Ogrorna je razlika med delavci pri TPD in podjetju Dukič. Da ne govorim o socialnem zavarovanju in drugih ugodnostih, naj omenim samo mezdo, ki jo dobivajo delavci pri TPD v primeru z delavci pri Dukiču. Pri TPD znaša mezda vsaj Din 38.—, pri Dukiču Din 28,80. Tako je, ako ima 20 delavcev tri zaupnike, ostalih 300 pa nobenega. Ne smemo se čuditi, ako so se delovne razmere za 50 odst. poslabšale. Po kolektivni pogodbi bi moral dobiti delavec za dež in delo v vodi gumijaste škornje, pa jih ne dobi. Na nasipu, kjer izpraznjujejo vozičke, kateri držijo po en kbm materiala, sta pred enim letom izpraznjevala po dva moža. Danes opravlja to delo en sam mož! Ali pa: akordni delavci morajo na slabem tiru voziti vozičke 200 m in več za isto plačo, kot če bi jih vozili 15 do 25 m daleč. Delavci, naj vas spomnim še na sledeče: Lansko leto, tik pred mezdanim gibanjem, na nekem sestanku, se je izrazil plavi zaupnik med drugim takole: »Delavci, nikar ne zahtevajte mnogo, ker je g. inženjer večkrat rekel, da ste vi sezonski delavci in nimate pravice do starostnega zavarovanja. Če boste mnogo zahtevali, se vas bo prijavilo v zavarovanje pri OUZD in boste izgubili pravico do starostnega zavarovanja pri Bratovski skladnici.« Glede tega je že s. Pilberšek povedal, da to ni mogoče. Nekoč je nek delavec vprašal plavega zaupnika, zakaj podjetje odteguje od vsakega delavca po Din 1 mesečno, ki ni nikjer označen? Odgovor je bil: »Ali še nikoli nisi videl na »Bukovi gori« (pisarna podjetja) tistega velikega psa? Ta tudi žre.« Torej dotični niti sam ni bil informiran, zakaj podjetje odteguje tisti dinar. Delavci na dnevnem kopu Dobrna, vzdromite se, če hočete, da bo solnce zašijalo tudi v tisto temno kotlino, katera je slovela kot trdnjava delavske nezavednosti. Ne smete pozabiti, da obstoja svobodna strokovna organizacija »Zveza rudarjev Jugoslavije« tudi za vas. Čitajte in naročite »Delavsko Politiko«, katera se že 12 let bori za pravice nas vseh! Zaveden delavec z dnevnega kopa na Dobrni.

Rom pom pom

Gospod A. napoveduje, da bo v soboto zvečer raztrosil letake za volitve v bratovsko skladnico, ki bodo pravi rom pom pom, pisani kot je za »knape« treba. Po volitvah, pa pravi, da se bo pritožil proti listi strok. organizacije ZRJ. Na njegov račun so se rudarji na shodu v Trbovljah do solz nasmeljali in bodo skrbeli za to, da mu bo nedeljski rom pom pom še dolgo zvenel v glavi.

Lep godbeni koncert je priredila v nedeljo, dne 21. febr. steklarška godba. Izvajala je bogat program, vmes nekaj težjih kompozicij. Godba steklarjev lepo napreduje in šteje 32 mož, večinoma mladih godbenikov, ki imajo veliko volje in veselja do udeleževanja na godbenem polju. Žal, da jih obisk ni popolnoma zadovoljil. Prepričani smo, da jih to v njih stremeljenju za podvig godbe ne bo motilo in želimo, da nam v doglednem času zopet pripravijo kakšen koncert. Tedi bo gotovo tudi delavstvo pokazalo boljše razumevanje.

Koncert na pihalu »Rudarske godbe« bo v nedeljo, dne 28. febr. popoldne v dvorani Konzumnega društva rudarjev. Iz programa je razvidno, da se bodo izvajale težke skladbe domačih in tujih skladateljev. Vsem ljubiteljem glasbe toplo priporočamo, da posetijo koncert in napolnijo dvorano do zadnjega kotička.

Litija

Kot »hud poraz socialistov v Litiji« sta označila ljubljanski »Slovenec« in pa tetka »fronta« izid volitev obratnih zaupnikov v predltnici. Človek bi bil mislil, da je sedaj tudi konec socialistov in socializma. Pa je le narobe res. Zelo smo ponosni, da moremo ugotoviti, da se ravno v Litiji in njeni okolici socializem širi. Lesni delavci n. pr. so pridobili sedem zaupnikov, o čemer pa prej omenjena lista nista niti črhnila, to pa zato, ker so — rdeči. Tako je, gospodje, delavstvo se kljub vaši demagogiji, ki jo uganjate, prebujata, ker spoznava, kje je prava pot. Naše sestanke sklicujejo delavci, ne pa g. župani, vodijo jih delavci, ne župani. Kajto naj sodimo o tem, ako mora celo občni zbor strokovne organizacije voditi župan, ki ni delavec. Tako je pri »zelenih«. Da, gospodje, resnica v oči bode! Sicer pa vedite: delavstvo vas sodi po vaših dejanjih — vaše besede so seveda drugačne. — Lesni delavec.

Važno predavanje o socialni zakonodaji, pomenu strokovne organizacije in delavskega tiska se bo vršilo v nedeljo, 28. februarja s pričetkom ob 9. uri popoldne v gostilni g. Vojka Štribarja. Predavala bosta ss. dr. Reisman in Eržen Viktor. Delavci in delavci, udeležite se tega predavanja v čimvečjem številu.

Ljubljana

Vsem članom in članicam poručnice Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije

Sodrug! — sodružice!

Člani naše poručnice so pokazali do sedaj premalo zanimanja za organizacijsko delo. Večina niti vedela ni za obstoj poručnice, niti ni poznala pravil naše zveze, sploh ni bilo med člani in odborom zadostnih stikov, kar ni moglo prinesiti zaželenih uspehov. Na občnem zboru je bil izvoljen nov odbor, ki si laska, da uživa zaupanje članstva in hoče delati z vsemi močmi za procvit organizacije in dobrot članov. Da bo delo uspešno, je treba:

razširiti organizacijo v vsa podjetja, ki spadajo v delokrog naše poručnice,

utrditi organizacijo z uvedbo strogega reda in discipline ter resnične enakopravnosti. Vzdržati članstvo v duhu razredne zavestnosti, solidarnosti in samokritike, da bo znalo v vsakem trenutku štiti svoje pravice ter si v doglednem času izvojevati boljše življenjske pogoje.

Uspelo predavanje

Preteklo nedeljo je priredila ljubljanska poručnica Saveza gradjevinskih radnikov Jugoslavije v veliki dvorani Delavske zbornice predavanje o zgodovini delavskega gibanja. Predaval je s. Ivan Vuk. Predavanja se je udeležilo nad 350 delavcev. Delavstvo si želi še več takih poučnih predavanj. — Savez gradjevinskih radnikov je zato sklenil prirediti prihodnje predavanje zopet v nedeljo, dne 28. februarja ob 10. uri popoldne v dvorani Okrožnega urada in sicer bo predaval g. I. Grohar, književnik, o socialnem razvoju družbe. Sodrug! udeležite se predavanja!

Maribor

Pomožna akcija prosi za nakazilo prispevkov. Vodstvo Pomožne akcije ponovno prosi za nakazilo zaostalih prispevkov, ker ima velike izdatke za vzdrževanje brezposelnih. Samo pri javnih delih je tačas zaposlenih 185 delavcev (večinoma družinskih očetov) in znaša tedenska mezda nad Din 17.000. Razen tega se v mestni kuhinji prehranjuje dnevno 300 za delo nesposobnih siromašnih oseb, da o izdatkih za najemno in druge nujne življenjske potrebščine ne govorimo. Potrebno je torej, da se gobjlje dohodki Pomožne akcije za zimo 1936-37 vsaj v onem obsegu kakor preteklo zimo, ko so znašali celokupni dohodki Din 534.310. Dosedanji dohodki Pomožne akcije znašajo Din 362.319, so torej napram lanski letu manjši za Din 171.991. Ker je iz seznama darovalcev razvidno, da mnogi, ki bi po svojih premoženjskih razmerah lahko prispevali izdatnejše zneske, bodisi niso ničesar prispevali ali mnogo manj kakor lansko leto vodstvo Pomožne akcije ponovno prosi, da se zaostanki čimprej poravnajo. Denaški prispevki naj se nakažejo mestni blagajni, Slemškov trg 11 (tel. št. 22-60), eventualne naturalije pa mestnemu socialnemu političnemu oddelku, Rotovski trg 9 (tel. št. 27-53).

Občni zbor ZPNJ. Minuli torek se je vršil v prostorih Strokovne komisije redni letni občni zbor mariborske poručnice ZPNJ, katerega je otvoril in vodil predsednik s. Petijan. Občni zbor sta pozdravila tov. Gilčvert za Medstrokovni odbor in vodja ekspoziture Delavske zbornice Čeh. Poročilo o delovanju poručnice, ki je bilo minulo leto zelo plodonosno, so podali predsednik Petijan, tajnik Vidovič, blagajnik Novak, za sekcijo tekstilnih mojstrov pa je poročal s. Pelikan. Na predlog kontrole je bila staremu odboru soglasno podeljena razrešnica, nakar so se vršile volitve novega odbora, katerega tvorijo po večini dosedanji odborniki s s. Petijanom na čelu. Zborovalci so razpravljali tudi o bodočem delu, nakar je predsednik zaključil lepo uspešni občni zbor.

Esperantsko društvo ima svoj letni občni zbor v četrtek, dne 4. marca ob 20. uri v Aljaževi sobi, hotel »Orel«. Kdor se zanima za Esperanto in za esperantski pokret, je dobrodošel.

Celje

Število brezposelnih narašča

Prejšnji teden je bilo pri »Borzi delavci« prijavljenih 1134 brezposelnih od teh 926 moških in 208 žensk, koncem tedna pa je število naraslo na 947 moških in 218 žensk; brezposelnih je torej 1165 oseb. Za naše mesto je to veliko število, ki bi moralo dati misliti vsem merodajnim faktorjem, da čimprej ukrepanje vse potrebno, da se val brezposelnosti zajezi, prizadetim pa nudi pomoč za preživljanje.

Na »Ljudskem vseučilišču« bo predaval v ponedeljek, dne 1. marca ob 20. uri tajnik Delavske zbornice s. Filip Uratnik o »Vprašanju zaposlitve naše mladine«. Opozarjamo na to važno predavanje posebno stariše šoli odraslih otrok. Vstopnina za delavce Din 1.

Akcija za trikratno izhajanje »Delavske Politike« na teden lepo napreduje. Najhujša ovira za uresni-

članstvo mora z odborom sodelovati, z nasveti in predlogi, kritiko, pritožbami, iznašanjem želj, zbiranjem materiala za organizacijsko delo pomagati. Moč organizacije je v enotnosti, slogi in delu nas vseh in vsakega posameznika.

Zato vam kliče novi poručnični odbor: proč z osebnimi interesi, kadar gre za skupne interese! Proč s prepiranjem, s samoljubjem in užaljenostjo! Baš nesloga je delavstvu že toliko škodovala! Stran s strahopetnostjo, z malodušnostjo in obupavanjem! Vsi, brez izjeme na delo, vsak po svojih močeh! Vsi tekmujejo med seboj za dvig in procvit organizacije da bo vzgled tudi ostalemu delavstvu. S tako organizacijo bomo potem lahko šli od uspeha do uspeha.

V obrambi in boju za boljše delovne in življenjske pogoje moramo biti enako odločni! Kakršna bo naša solidarnost, taki bodo naši uspehi.

Odbor.

Delavski prosvetni večer, ki se je vršil v sredo v veliki dvorani ljubljanske delavske zbornice, je bil izredno posrečena in dovršeno vprizorjena prireditve. Vso pohvalo zaslužijo prireditelji, sodelavke in sodelavci, ki so nudili ta večer pravi užitek občinstvu, ki je do zadnjega kotička polnilo prostorno dvorano.

Predavanje o naredbi o minimalni mezdi bo v Ljubljani v sredo, dne 3. marca 1937 ob 7. uri zvečer v veliki dvorani delavske zbornice. Predava s. F. Uratnik. Sodrug! in sodružice naj se predavanja udeležite, ker je poznanje naredbe za vse silno važno. — Krajevni medstrokovni odbor, Ljubljana.

Kralj. medstrokovni odbor

prosi vse strokovne funkcionarje in obratne zaupnike, da se zanesljivo udeležijo zaupniškega plenuma, ki se bo vršil v nedeljo, dne 28. februarja 1937 ob 9. uri popoldne v dvorani Delavske zbornice, II. nadstropje. Udeležba obvezna!

Recitacijski večer priredi tuk. »Vzajemnost« v soboto, dne 27. t. m. s pričetkom ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice. Recitirala bosta svoja dela proletarska pisateljica Tone Seliskar in Tone Maček. Delavci in delavke, pridite v čim večjem številu.

»Harmonikarji« likvidirajo. Časopisi so zabeležili vest, da se je predsednica g. Ravnikarjeva odločila razpustiti »Harmonikarje« in da je pritrtil temu njenemu predlogu tudi občni zbor. Kakor nam javljajo, je sklep o likvidaciji »harmonikarjev« izzval proteste in bodo najbrž sledile nove pritožbe.

Fotografiranje na pokopališču. Mestna občina je prepovedala fotografiranje na pokopališču. Ta prepoved se izvaja tako strogo, da ženi nekega umrlega čevljarja kljub moledovanju ni uspelo dobiti dovoljenja, da bi fotografiral slikal njegega umrlega moža. Tem bolj čudno se zdi, da se je pa istega dne popoldne vršil pogreb, pri katerem je fotograf neovirano lahko napravil svoje posnetke. Mogoče bi se prepoved fotografiranja na pokopališču preklcala v toliko, da bi fotografiranje na željo sorodnikov vendarle bilo mogoče. — Fotografji, ki plačujejo obit s prepovedjo niso zadovoljni. — Obiskovalec pokopališča.

Prvo godbeno društvo tekstilnih delavcev v Mariboru sklicuje za nedeljo, dne 28. februarja t. l. s pričetkom ob 14. uri popoldne v Gambirnovi dvorani svoj redni občni zbor. Člani društva se pozivajo, da se občnega zbora zanesljivo udeležite. Člansko izkaznico naj prinese vsak član s seboj. Vabimo tudi vse sodelavce in simpatizerje. Po občnem zboru prosta zabava. — Odbor.

All si že poravnal naročnino? Ako še ne, stori takoj svojo dolžnost!

Celje

Naš list »Delavsko Politiko« bosta odselej prodajali tudi trafiki Štefan Šoštar, Kralja Petra 22 in Miran Perovšek, trafika »Beli volk«.

Danes zvečer vsi v »Narodni dom« na veliko »Olimpovo« prireditve, ki se bo vršila pod pokroviteljstvom mag. direktorja g. I. Šubica. Za ples, veselo in prijetno zabavo je preskrbljeno. Na veselo svidenje!

Kino »METROPOL« Celje prinaša: 27. in 28. februarja PRINCEZA DAGMAR (Mädchenpenzant). V glavni vlogi: Angela Zaloker, Attila Hörbiger. Najnovejši zvočni tednik. — 1., 2., 3. marca SILVIJA IN NJEN ŠOFER. Sijajna filmska opereta. V glavnih vlogah: Olga Čehova, Wolf Albach, Retty in komik Slezak. — 28. in 27. t. l. ob 14. uri in 28. t. l. ob 10.15 in 14. matineja ROBERTA. Vsi prostori 3,50, 4,50

čenje te naše skupne želje so naročniki, ki so z naročnino v zaostanku!

Mežica

Rudarji, pri volitvah v Bratovsko skladnico mora zmagati rdeča lista! V nedeljo, dne 21. februarja se je vršil članski sestanek poručnice ZRJ, ki ga je vodil s. Zager. Obrazložil je pomen volitev v Bratovsko skladnico, ki bodo v nedeljo, dne 28. t. m. S. Vrtačnik je nato razdelil tudi pravilnik o volilnem postopku. Zavedni volilci bodo v nedeljo šli že zjutraj na volišče voliti listo ZRJ, čije nosilec je s. Terbovc. Naši rudarji so si izbrali za svojo rdečo glasovnico, ki je znak ljubezni do svobode in pravice trpečnih rudarjev. Vsak volilec bo rdečo glasovnico vtaknil v kuverto, drugo pa strgal in vrgel v košaro. Meziški rudarji bodo pokazali, da so zavedni in da taki hočejo ostaniti.

Rudarji bodo volili rdeče. Nacionalni list piše, kakšno zanimanje da vlada pri nas za njihovo listo za volitve v Bratovsko skladnico. Narobe je res, da med rudarji ni prav nobenega zanimanja za nacijsko listo, še tisti, ki so neposredno poleg, se izmikajo in se skrivajo za hrbit drugih, kakor polžki v zeljni glavi. Kdo bo tudi z ljudmi, ki so se obešali za frak strankam, katere niso imele ne časa pa tudi ne denarja za sanacijo bratovskih skladnic, ki so bile na vladi.

Sladki vrh

V sladkogorski tovarni lepence in papirja so se vršile dne 7. februarja t. l. volitve obratnih zaupnikov. Za te volitve so se novi apostoli »zelenih« na vso moč pripravljali. Nekateri tovarniški uradniki, njih hlapci v delavskih vrstah in še tetka »fronta« v svoji 5. številki so pripravljali teren za zmago nove »zelenke« organizacije. Vsa sredstva so jim bila ljuba in draga. Kdor čita tetko »fronto«, ta si lahko napravi pravo sliko o teh gospodih. Pravijo, da »rdečka« zelo moka, pa nobenega mleka ne daje. Res pa je, da je »rdečka« hudo malo mukala ter da je dajala toliko mleka, da so ga pili nele razni plavi in beli, temveč sedaj celo zeleni, ki so preromali že vse organizacije. Res je tudi, da je pred volitvami »zelenka« precej mukala ter dajala razne obljube. Tudi pilo se je že za medvedovo kožo. Toda vse zaman! Sladkogorsko delavstvo po mnogih preizkušnjah dobro pozna svoje prijatelje! Skoro korporativno je prišlo na volišče. Od 181 oddanih glasov je odpadlo na »zelenko« 22 glasov, na »rdečko« pa 159 glasov. »Zelenko« sedaj glava boli in je prestala z mukanjem. — Delavci v Sladkem vrhu pa se bodo sedaj še bolj strnili v svoji strokovni organizaciji Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije, s pomočjo katere so si pred dvema letoma pridobili kolektivno pogodbo, ki so je deležni tudi današnji »zelenci«. Družnost! P. A.

Kranj

Tuberkuloza v mestu in okolici se je silno razpasla, odkar je vzcvetela tekstilna industrija. Na letošnjem občnem zboru proti tuberkulozne lige je o tem poročal šef dispanzerja g. dr. Neubauer. V letu 1936 (ne všteti decembra) je dispanzer izvršil 1381 pregledov. Ugotovljeno je bilo 62 slučajev odprte in 62 zaprte pljučne tuberkuloze, 7 slučajev tuberkuloze drugih organov in 20 slučajev, ki utemeljujejo sum tuberkuloze. — Iz prejšnjih let vodi dispanzer v evidenci skupno nič manj kot 107 oseb z odprto tuberkulozo. Žrtve te bolezni postane sorazmerno največ tekstilnih delavcev. Računati pa moramo še številna neprijavljena obolenja na tuberkulozi, ker se bolniki iz raznih ozirov še niso dali zdravniško preiskati. Te številke potrjujejo upravičenost zahtev tekstilnih delavcev po izboljšanju življenjskih pogojev, kar pa so izobzenski podjetniki ob zadnji stavitki z izrednimi ukrepi zaenkrat preprečili.

Ljudska univerza. V soboto, dne 27. t. m. ob 20. uri predava dr. Bajič: »O kolektivnih pogodbah«. Delavci, udeležite se!

Griže pri Tržiču

Občinske volitve bodo v nedeljo, dne 28. februarja v naši občini. Poleg reziške liste je postavljena tudi opozicijski lista delavcev, kmetov in obrtnikov. Da ta lista, čije kandidati bodo vodili v občini socialno in napredno gospodarsko politiko, užiiva v resnici zaupanje volilcev, bo pokazal rezultat volitev, ko bo ogromna večina kmetov, delavcev in obrtnikov glasovala za njo. Na čelu liste je dosedanji župan Kuhar Ignacij.

Marija Brezje

Predavanje o socialni zakonodaji, pomenu strokovne organizacije, delavskega tiska in pravicah ter dolžnostih obratnih zaupnikov, ki se je vršilo minulo nedeljo v gostilni g. Lešnika, je znova pokazalo, kako potrebna so nam takšna podučna predavanja. Predavanje je otvoril in vodil v imenu Saveza gradjevinskih radnikov Jugoslavije s. Šerc, poročali pa so ss. Eržen, Jelen in Vidovič. Pred zaključkom predavanja se je priglasilo tudi nekaj novih naročnikov »Delavske Politike«.

Senovo pri Rajhenburgu

Volitve v Bratovsko skladnico so pred nami. Vloženi sta dve listi in sicer ZRJ in ZSD. — Kako se je sestavila ena ali druga lista, nam je znano. — Lista ZRJ je sestavljena iz naših najboljših sodrugov, dočim je lista nasprotnikov sestavljena s pomočjo rudarjev, ki so tudi naši člani, niso pa vedeli, da je to lista ZSD. Ko so to zaznali, so odločno protestirali proti svojemu podpisu. Pa brez uspeha. Lista je potrjena, toda ne izvoljena. Sodrug! Rudarji! Na vas je ležeče, kdo bo bodoča tri leta vodil vašo bratovsko!

skladnico. Zato v nedeljo, dne 28. februarja vsi na volišče. Glasujte za listo ZRJ, čije glasovnica je rdeča. Vsač volilec naj da »rdečo« glasovnico celo v kuvertu, drugo pa raztrga in vrže v zato pripravljeno košaro. O izidu bomo poročali.

Krmelj

Redukcije. Podjetje Jakil je dne 15. februarja od 213 rudarjev odpustilo 33. Med odpuščenimi so taki, ki nimajo drugega kot kup dolga pri obrtnikih. To tudi ni nič čudno, saj zasluži kopač pri tem rudniku samo Din 22, učni kopač Din 20, vozači pa Din 17 do Din 21 in ženske do Din 20. Rudarji v Krmelju smo takorekoč izenačeni z brezposelnimi. — Lista za volitve v Bratovsko skladnico nam je bila razveljavljena. Nek gospod je pa hodil okrog rudarjev, ki so podpisali listo ZRJ in jim grozil z vsem mogočim. O moki, ki so nam jo obljubili, še vedno ni duha ne sluha. Izgleda, da so si mirenski popotnik in njegovi pajdaši dovolili z nami stradajočimi rudarji navadno potegavščino. Toda še ni vseh dni konec!

Jesenice

Zvočni kino »Radio« predvaja v soboto in nedeljo ob 8. uri zvečer (v nedeljo tudi ob 3. uri pop.) vefilm »Ženski raj« s Sv. Petrovičem v gl. vlogi. Med dodatki tudi risana šala in Paramountov zvočni tednik. Sledi »Rdeči sultan Abdul Hamid«.

Pobrežje

Pogrebno društvo na Pobrežju pri Mariboru ima svoj letošnji občni zbor v nedeljo, dne 28. februarja t. l. dopoldne ob pol 9. uri v dvorani gostilne Hren na Pobrežju, Aleksandrova cesta 24. Odbor.

VZAJEMNOST

Pobrežje pri Mariboru

Iz svojih del bosta recitirala pisatelja Tone Seliškar in Anton Tanc v okviru prosvetne prireditve »Vzajemnosti« v nedeljo, dne 28. februarja ob 3. uri pop. v dvorani pri Renčlju. Tone Seliškar predava tudi o odnosu delavca do kulture.

Grize

Cankarjevo proslavo v spomin 18 letnice smrti našega velikega pisatelja priredi »Vzajemnost«, dne 28. februarja s pričetkom ob 4. uri pop. v dvorani g. Amalije Pikel v Grižah. Diletanti bodo prikazali 3 slike »Hlapca Jerneja«, govorilni zbor bo izvajal Klopčičevo »Noč«, slede recitacije ter nastop moškega in mešanega zbora in orkestra »Zarje«. Vabljeni tudi okoličani!

Leše - Prevalje

Delavski oder »Vzajemnosti« vprizori v soboto, dne 27. t. m. ob 8. uri zvečer v Rozmanovi dvorani veseloigro »Razkrinkana morala.« Vabljeni sodruzi vseh sorodnih organizacij, da nam pomorejo k gmetnemu kakor moralnemu uspehu. Družnost!

Prebivalci desnega brega Drave in lastnik

Bonboniere „Orient“

Ker daleč je z desnega brega hoditi v Gosposko slaščice si nakupiti, lastnik „Orient“-tovrke je prošnjam ugodil: da v Dvorakovi 10 bo podružnico vodil. Podružnica v zalogi ima materijala istega, kakor v Gosposki centrali: da bi pa kupce vse zadovoljila, najmodernejšo opremo je tudi dobila. Lastnik gospod Jurčević se lepo priporoča in prebivalcem desnega brega podružnico izroča

Prodajalna: Maribor
Gosposka ulica 36

Podružnica:
Dvorčakova ul. 10

NAZNANILO!

Dovoljujem si cenj. občinstvu naznaniti, da otvarjam s 1. marcem 1937 v Mariboru, Ulica 10. oktobra št. 4

TRGOVINO DVOKOLES in NADOMESTNIH DELOV

ter z avtomobilskimi, gumijastimi in tehničnimi potrebščinami. Prosim cenj. interese, da me počaste z obiskom ter se vsem najtopleje priporočam.

Z odličnim spoštovanjem

HENRIK ARLATI

Zastavljalnica W. REMM
Maribor, Gregorčičeva ul. 6.

Dražnja zastavljenega blaga
se vrši dne 10. marca 1937

Začetek ob 9. uri dop.

Sodba Upravnega sodišča

Majniški govor s. Petejana na akademiji v Mariboru

(Konec.)

Oprostitev Petejana.

Upravno sodišče je o tej tožbi nastopno razmotrivalo:

Za kaznivost dejanja po čl. 74 cit. zak. je potrebno:

1. nedostojno postopanje ali ponašanje na javnih ali javnosti dostopnih krajih;

2. da se je s postopanjem kršil javni red, mir, varnost, morala ali dostojnost, ali da se je povzročilo javno pohujšanje.

Nastop varnostnih organov ni bil potreben.

V postopanju tožitelja ti pogoji niso dani, ker se kritika obstoječega stanja v državi ter postopanja upravnih oblastev, če tudi bi bila dokazana, kakor je navede-

no v kazenski razsodbi, ne more subsumirati pod pojem nedostojnega postopanja ali ponašanja. Taka kritika bi pač mogla dati podlago za kazensko preganjanje tožitelja po drugih predpisih, ne pa po čl. 74 cit. zak., to tem manj, ker manjka za kaznivost po tem določilu tudi drugi pogoj, t. j., da se je kršil javni red itd., oziroma da bi bilo povzročeno javno pohujšanje.

Iz upravnih spisov pa je razvidno, da je potekla akademija kljub govoru tožitelja povsem v redu in da za nastop varnostnih organov ni bilo nobenega razloga.

Iz teh razlogov je bilo njegovi tožbi ugoditi, ker je manjkala za kaznovanje Petejana J. potrebna zakonita podlaga.

Gladovna stavka rudarjev v Pečuju

270 rudarjev v rovih.

Premogovna družba in lastnica rudnikov v Pečuju na Ogrskem (ob jugoslovanski meji) je izprla 1000 rudarjev, češ, da so pripravljali stavko. Ko so o tem izvedli rudarji v rovih, so ustavili delo in zaprli izhode, obenem pa sporočili družbi, da stopajo v gladovno stavko, dokler družba svojih ukrepov ne prekliče. V rovih so zadržali rudarji tudi inženjerje in paznike. Stavka traja že nad dva dni.

Orožništvo strelja.

Pred rudniki se je 24. t. m. zbrala večja množica ljudi, ki je hotela v povorki oditi v mesto demonstrirati proti nasilnemu postopanju družbe. Pri tem so demonstranti trčili ob orožnike in ker se na poziv niso hoteli raziti, so orožniki streljali: dva rudarja so ubili na licu mesta, štiri pa ranili, od teh je eden že umrl.

Vsega je kriva kapitalistična samovolja.

Delavski pravni svetovalec

Izterjanje alimentov od nezakonskega očeta (Zabukovca)

Vprašanje: Moja sestra je imela nezakonskega otroka. Nezakonski oče se je pa poročil z drugo. Prevzel je od svoje matere posestvo, da bi se pa izognil plačevanju alimentov je pri prevzemu dala mati prepisati na njegovo ženo. Ali nezakonska mati še lahko izterja tudi zapadle obroke?

Odgovor: Nezakonska mati more imenom svojega otroka nezakonskega očeta s

tožbo prisiliti na plačevanje mesečnih alimentov za otroka. Ko ima sodbo v rokah lahko na njeni podlagi začne izvršbo proti nezakonskemu očetu, v Vašem slučaju seveda samo na premoščine, ne pa na posestvo, ker ni last nezakonskega očeta. Informirajte se, če ima nezakonski oče kakšne terjatve, t. j., da mu drugi dolgujejo kake zneske, te tudi lahko zarubite. Poglejte tudi v zemljiško knjigo, če nezakonski oče na maternem oziroma ženinem posestvu res nima vknjiženih nikakih pravic.

Studenci pri Mariboru

»Trije ptički« se imenuje veseloigra, ki jo bo vprizorila diletantska družina »Vzajemnosti« v dvorani pri Mrazu v soboto, dne 27. februarja s pričetkom ob 8. uri zvečer in v nedeljo, dne 28. februarja s pričetkom ob 4. uri pop. Pridite, ne bo vam žal!

Lesce

Diletantska družina »Vzajemnosti« ponovi v nedeljo, dne 28. februarja ob 3. uri v Narodni šoli tragedijo »Kamnomol«. — Pridite!

Konzumno društvo za Mežiško dolino, r. z. z. o. z. v Prevaljah

sklicuje v smislu § 23 zadržnih pravil, redna letna krajevna članska zborovanja, ki se bodo vršila po tem-le dnevnem redu:

Za prodajalno v Mežici: V nedeljo, dne 7. marca t. l. Začetek ob 9. uri dopoldne v dvorani g. Toffa v Mežici.

Za prodajalno Prevalje in Leše: V nedeljo, dne 7. marca t. l. Začetek ob pol 4. uri popoldne v posebni sobi gostilne Ahac na Prevaljah.

Za prodajalno v Guštanju: V nedeljo, dne 14. mara t. l. Začetek ob 9. uri dopoldne v društveni sobi pri Hladeju v Guštanju.

Za prodajalno Črna I in II: Na praznik, dne 19. marca t. l. v dvorani pri z. Knezu v Črni. Začetek ob 9. uri dopoldne.

Za prodajalno Sv. Helena: Na praznik, dne 19. marca t. l. Začetek ob 2. uri popoldne v dvorani pri Sv. Heleni.

Za prodajalno na Muti: V nedeljo, dne 21. marca t. l. Začetek ob 9. uri dopoldne v gostilni g. Dobnik na Spodnji Muti.

Dnevni red vseh članskih zborovanj:

1. Poročilo o poslovanju zadruge in računskem zaključku za leto 1936.
2. Razprava o predlogih za občni zbor.
3. Volitev krajevnega odbora.
4. Volitev delegatov za občni zbor.
5. Razno.

Člani, zadrugarji, udeležite se polnoštevno članskih zborovanj!

Načelstvo.

Nadzorstvo.

Prevalje, dne 22. februarja 1937.

I. mariborska delavska pekarna r. z. z. o. z. Maribor, Tržaška c. 38

Vabilo

na redni občni zbor, ki se bo vršil v soboto, dne 13. marca 1937 ob 8. uri zvečer v pisarni I. mariborske delavske pekarnice.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Računsko poročilo za leto 1936.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Razno.

Načelstvo.

Tiskovni sklad

Zalog: Na nabiralni poli so darovali posamezni sodruzi Din 20.—

Mežica: s. Hačej P. Din 8, s. Žager Din 2. Iskrena hvala! Posnemajte!

Ižemo mojstra, predelavca in delavca za gradnja kotlov in mostov s prakso, za pneumatično zakovanje. Pismene ponudbe pod 45 433 na Publittas, Zagreb.

Umetne oči

Izdelamo za naše pacijente kakor naravno. F. Ad. Müller Sonne, Wiesbaden dne 11. marca 1937 v Mariboru.

Hotel „Zamorc“, Gosposka ulica

NOGAVICE:

svilene

od Din 11.— naprej

flor

od Din 12.— naprej

moške

od Din 3 50 naprej

Patentirali smo izdelavo garantirano nepremočljivega Hubertus-sukna.

Ker nikomur ne prodajamo Hubertus-sukna, dobe se samo pri nas vsem znani

HUBERTUSI

katerih
nepremočljivo
sukno izdelujemo po
patentu št. 7644/31.

Vsakdo, kdor je pri nas **enkrat kupil** je postal naš **stalni odjemalec!**

TIVAR-HUBERTUSI
iz garantirano nepremočljivega sukna

TIVAR-OBLEKE